

V Bruseli 31. mája 2018
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0190 (COD)**

9616/18
ADD 1

CULT 72
AUDIO 45
JAI 571
FREMP 88
INF 97
COPEN 175
DROIPEN 82
JUSTCIV 131
RELEX 497
CADREFIN 64
IA 163
CODEC 928

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ, v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie
Dátum doručenia:	30. mája 2018
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	SWD(2018) 291 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU Sprievodný dokument k návrhu nariadenia, ktorým sa zriaďuje program Práva a hodnoty k návrhu nariadenia, ktorým sa zriaďuje program Spravodlivosť k návrhu nariadenia, ktorým sa zriaďuje program Kreatívna Európa

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2018) 291 final.

Príloha: SWD(2018) 291 final

V Bruseli 30. 5. 2018
SWD(2018) 291 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný dokument

**k návrhu nariadenia, ktorým sa zriaďuje program Práva a hodnoty
k návrhu nariadenia, ktorým sa zriaďuje program Spravodlivosť
k návrhu nariadenia, ktorým sa zriaďuje program Kreatívna Európa**

{COM(2018) 383 final} - {SEC(2018) 274 final} - {SWD(2018) 290 final}

Toto posúdenie vplyvu bolo vypracované s cieľom analyzovať možný návrh programu Európska kultúra, práva a hodnoty, ktorý by bol zlúčením programu Práva, rovnosť a občianstvo (2014 – 2020), programu Európa pre občanov a programu Kreatívna Európa, ako aj programu Spravodlivosť. Európska komisia 2. mája 2018 prijala návrhy nového viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) na obdobie 2021 – 2027. Komisia rozhodla, že bude mať samostatný program Kreatívna Európa a že vytvorí fond pre spravodlivosť, práva a hodnoty s dvoma hlavnými programami financovania: programom Spravodlivosť a programom Práva a hodnoty. Posúdenie vplyvu zostáva naďalej v platnosti a podporuje všetky uvedené iniciatívy. Podľa *uvedených návrhov* za toto obdobie budú mať programy Spravodlivosť a Práva a hodnoty rozpočet 947 miliónov EUR, zatiaľ čo program Kreatívna Európa bude mať rozpočet 1 850 miliónov EUR.

Toto posúdenie vplyvu bolo vypracované s cieľom podporiť prípravu budúcich programov financovania, pokiaľ ide o hodnoty, práva, spravodlivosť, kultúru, médiá a účasť občanov. Analyzuje sa v ňom, či je možné v rozpočte EÚ vytvoriť rámec hodnôt EÚ, ktorý by bol zlúčením štyroch súčasných programov financovania — Práva, rovnosť a občianstvo, Európa pre občanov, Kreatívna Európa a Spravodlivosť — ako aj dva prednostné okruhy. Cieľom je zjednodušiť a zefektívniť financovanie, rozvinúť synergie medzi súčasnými programami, zabezpečiť jasné zameranie na európsku pridanú hodnotu, dosiahnuť potrebný objem finančných prostriedkov na presadzovanie a ochranu spoločných hodnôt EÚ a priniesť občanom EÚ hmatateľné výsledky.

Východiskovým bodom analýzy posúdenia vplyvu je skutočnosť, že Európska únia je založená na spoločných hodnotách, ktoré zdieľajú všetci jej občania a ktoré sú zakorenené v európskej histórii, demokratických princípoch a identite. Uvedené hodnoty sú zakotvené v Zmluve o EÚ a Charte základných práv Európskej únie a zahŕňajú predovšetkým nediskrimináciu a rovnosť, boj proti rasizmu a toleranciu, zásady právneho štátu a nezávislosť súdnictva. Zahŕňajú aj kultúrnu rozmanitosť, slobodu prejavu vrátane slobody médií, pluralizmus, účasť občanov na demokratickom živote a umeleckú slobodu. Naše umelecké diela vytvárajú naše spoločné kultúrne dedičstvo a kultúrnu a jazykovú rozmanitosť, pričom odzrkadľujú a zvýrazňujú význam umeleckej a kreatívnej slobody v Európe. Tieto umelecké diela predstavujú zároveň významný prínos k boju proti všetkým formám diskriminácie vrátane rasizmu a xenofóbie a sú stredobodom projektu EÚ a identity EÚ. Kultúrne a kreatívne sektory musia byť odolné a konkurencieschopné, aby mohli zohrávať túto inkluzívnu úlohu pre celú európsku spoločnosť, umelecké diela a kultúrny obsah sa musia šíriť v rámci Európy aj mimo nej.

V politických oblastiach analyzovaných v tomto posúdení vplyvu existujú niektoré spoločné výzvy:

- Naše poslanie vybudovať silný vnútorný trh, ale aj spoločnosť založenú na spoločnej kultúrnej súdržnosti, zdieľaných hodnotách, právach, historickom a kultúrnom dedičstve a zapojení ľudí je obmedzované tým, že sa zameriavame na rozdiely medzi nami, a nie na to, čo nás spája. Populistické, extrémistické a nacionalistické hnutia spochybňujú našu myšlienku otvorenej, inkluzívnej, súdržnej a demokratickej spoločnosti, v ktorej kultúrna účasť a schopnosti založené na vzdelaní umožňujú vybudovanie odolnejšej formy spoločného života.
- Schopnosť EÚ reagovať na staré a nové výzvy je limitovaná v dôsledku roztrieštenosti a obmedzených zdrojov súčasných programov financovania EÚ vyčlenených na hodnoty, práva, občianstvo, kultúru a médiá. Platí to zvlášť v kontexte prechodu na digitálnu technológiu, ktorý viedol k ešte intenzívnejšej konkurencii zo strany amerických aktérov na európskych audiovizuálnych a kultúrnych trhoch, s hmatateľnými negatívnymi účinkami na európsku kultúrnu rozmanitosť.

Ak by sa táto dvojité výzva neriešila, mohlo by to mať závažné dôsledky, ak by sa narušila dôvera v európske inštitúcie a hodnoty. Oslabila by sa kvalita našej demokracie a už teraz existujú poplašné signály, podľa ktorých dnes napríklad len polovica mladých Európanov považuje demokraciu za najlepšiu formu vlády. Prostredníctvom zneužívania online sietí sa môže prehĺbiť diskriminácia a občania sú stále menej presvedčení o uplatňovaní svojich práv. Verejná mienka by sa mohla čoraz viac zameriavať na vnútorné problémy a orientovať sa na vnútroštátne médiá a kultúrne „bublíny“, zatiaľ čo ukazovatele slobody médií a pluralizmu by sa zhoršovali. Malo by to negatívny vplyv aj na vývoj uvedomovania si zmyslu európskej kultúrnej identity. Zároveň by sa oslabil obraz Európy na svetovej scéne, a to v čase, keď si globálni aktéri budujú mäkkú moc prostredníctvom kultúry.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa analyzovali tri hlavné scenáre:

- Zachovanie súčasného stavu štyroch programov financovania.
- Druhý scenár navrhuje rozvinúť synergie medzi súčasnými programami a skombinovať ich do jedného politického celku zameraného na hodnoty EÚ, ktorý zahŕňa dva hlavné programy financovania: program Európska kultúra, práva a hodnoty a program Spravodlivosť.
- Tretí scenár predstavil vytvorenie jedného programu financovania zahŕňajúceho všetky štyri programy financovania uvedené vyššie v texte.

Tretí scenár, ktorý navrhoval jeden program financovania, sa vylúčil z dôvodov týkajúcich sa právneho základu. Avšak vzhľadom na postavenie Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti a postavenie Dánska, ako sa stanovuje v Protokole č. 21 a v Protokole č. 22 pripojených k zmluvám, program Spravodlivosť, ktorý si síce vyžaduje riadny legislatívny postup, musí zostať samostatným nástrojom.

V posúdení vplyvu sa zhrnuli skúsenosti získané z programu Kreatívna Európa, programu Práva, rovnosť a občianstvo a programu Európa pre občanov a navrhla sa nová štruktúra, pričom sa preskúmali mechanizmy poskytovania podpory, ktoré budú presadzovať hodnoty a kultúru EÚ a zároveň dosahovať ciele účinnosti, flexibility, synergií a zjednodušenia stanovené pre ďalší viacročný finančný rámec. Náležite sa zohľadnili výsledky hodnotenia v polovici trvania. Všetky hodnotené programy jednoznačne preukázali pridanú hodnotu. Analýza však ukázala, že v súčasnej situácii štyroch programov financovania existuje priestor na zlepšenie.

Uprednostňovanou alternatívou navrhovanou k súčasnej situácii a základnému scenáru je preto rozvíjanie synergií medzi súčasnými programami a prednostnými okruhmi a ich skombinovanie do jedného politického celku zameraného na hodnoty EÚ, ktorý zahŕňa dva hlavné programy financovania: program Európska kultúra, práva a hodnoty a program Spravodlivosť. Nová architektúra sa zameriava na: rozvíjanie synergií medzi politikami, ktoré majú spoločný základ pre akciu, pri rešpektovaní ich osobitných charakteristík, zníženie prekrývania a roztrieštenosti, zaručenie pružnosti pri pridelovaní finančných prostriedkov zabezpečujúcej určitú úroveň predvídateľnosti financovania vyčleneného na jednotlivé politiky, posilnenie medziodvetvových a inovatívnych akcií a zabezpečenie potrebného objemu zdrojov na presadzovanie hodnôt pri zohľadňovaní potrieb jednotlivých politik. Nové zoskupenie umožní ďalej využívať potenciál súčasných programov s cieľom presadzovať hodnoty EÚ a zvýšiť pridanú hodnotu EÚ. V prípade tohto modelu má základný význam úplné využitie vzájomného pôsobenia medzi kultúrnou rozmanitosťou, historickou pamäťou a potenciálom kreatívneho sektora na jednej strane a zásadami, ako je spravodlivosť, práva, rovnosť a anti-diskriminácia, na strane druhej. Umožní to občianstvo únie ako spoločný menovateľ.

Očakáva sa, že celková iniciatíva zvýši potenciál EÚ na presadzovanie a ochranu hodnôt EÚ prostredníctvom rozvíjania synergií medzi súčasnými programami financovania. V navrhovanom programe sa však zohľadňujú a udržiavajú špecifické charakteristiky jednotlivých politik, a to aj

prostredníctvom návrhu špecifických cieľov a oblastí. Architektúra programu Európska kultúra, práva a hodnoty poskytuje priame zjednodušenie zo súčasných štyroch programov financovania na iba dva programy financovania v budúcnosti. Medzi rôznymi oblasťami navrhovaného rámca ani medzi prioritami v danej oblasti neexistuje poradie priorít, v návrhu programu sa však podporuje flexibilita.

Výbor pre kontrolu regulácie vydal 20. apríla 2018 súhlasné stanovisko k sprievodnému posúdeniu vplyvu. Výbor pripojil odporúčanie na ďalšie zlepšenie správy, a to v niektorých kľúčových aspektoch ako úplné využívanie zistení vyplývajúcich z hodnotenia, lepší návrh budúcich priorít a objasnenie očakávaných vplyvov zmien v rámci mechanizmov poskytovania podpory. V konečnej verzii posúdenia vplyvu boli tieto aspekty posilnené.

Komisia rozhodla, že bude mať samostatný program Kreatívna Európa a že vytvorí Fond spravodlivosť, práva a hodnoty vrátane dvoch hlavných programov financovania: programu Spravodlivosť a programu Práva a hodnoty. Posúdenie vplyvu zostáva naďalej v platnosti a podporuje všetky uvedené iniciatívy. Toto rozhodnutie sa zohľadňuje v balíku návrhov VFR na obdobie po roku 2020, ktorý Komisia predstavila 2. mája 2018.